

مقاله‌ی کوتاه علمی

گزارش کنه‌ی (*Pseudopyropia orientalis* (Acari: Oribatida: Ceratoppiidae) از

ایران

محمدعلی اکرمی^{۱*} و علیرضا صبوری^۲

۱- بخش گیاه‌پزشکی دانشگاه شیراز، ۲- گروه گیاه‌پزشکی دانشگاه تهران.

*مسئول مکاتبات، پست الکترونیکی: akrami@shirazu.ac.ir

Report of *Pseudopyropia orientalis* (Acari: Oribatida: Ceratoppiidae) from IranM. A. Akrami^{1&*} and A. Saboori²

1. Department of Plant Protection, Shiraz University, Shiraz, Iran, 2. Department of Plant Protection, University of Tehran, Karaj, Iran.

*Corresponding author, E-mail: akrami@shirazu.ac.ir

Abstract

In the course of a faunistic survey on oribatid mites (Acari: Oribatida) in Mazandaran province, northern Iran, the species *Pseudopyropia orientalis* Rjabinin of the family Ceratoppiidae was identified. This species is newly recorded from Iran.

کنه‌های اریبیتید خانواده‌ی Ceratoppiidae با دارا بودن ۱۶ جنس و ۵۱ گونه، به بالاخانواده‌ی Gustavioidea تعلق دارند (Subias, 2004). این کنه‌ها بیشتر در خزها و بقایای گیاهی یافت می‌شوند و رژیم قارچ‌خواری دارند (Smith *et al.*, 1998). کنه‌های این خانواده به گروه Apterogasterina تعلق دارند، نوتوگاستر بدون پترومورف و اندام‌های اکتوتاکسیک است و پرودورسوم دارای لاملای حقیقی می‌باشد (Balogh & Balogh, 1992).

گونه‌ی *Pseudopyropia orientalis* Rjabinin که برای اولین بار از ایران گزارش می‌شود، به همراه گونه‌ی *Ceratoppia quadridentata* (Haller) از استان مازندران جمع‌آوری شد. در هر دو گونه لاملاها به‌طور کامل از یکدیگر مجزا است و لاملای عرضی وجود ندارد. کاسپید به خوبی توسعه یافته، ناحیه‌ی شانه بدون مو و موی کنار مخرجی ad₁ در موقعیت postanal قرار دارد. دارای ۶ جفت موی جنسی، پاها سه‌ناخن و کلیسرها طبیعی است. خط عرضی اپیمری از حاشیه‌ی جلویی صفحات جنسی فاصله دارد اما سنسیلوس در گونه‌ی *P. orientalis* دارای

ساقه‌ای کوتاه و سری نیزه‌ای شکل است، و نیز خرطوم گرد و در دو طرف بدون دندانه می‌باشد؛ درحالی‌که در گونه‌ی *C. quadridentata*، سنسیلوس طویل و مویی شکل و خرطوم نوک تیز و دندانه‌دار است. گونه‌ی اول از شهرستان نوشهر، روستای فیروزکلا، جنب امامزاده سید سفید در تاریخ ۱۳۸۳/۱/۲۲ و گونه‌ی دوم از پارک جنگلی شهرستان نور در تاریخ‌های ۱۳۷۹/۲/۲۹ و ۸۳/۱/۲۳ از خاک و برگ‌های پوسیده‌ی زیر درختان جنگلی جمع‌آوری شده‌اند و هم‌اکنون به صورت اسلاید میکروسکوپی در بخش گیاه‌پزشکی دانشگاه شیراز نگه‌داری می‌شوند.

منابع

- Balogh, J. & Balogh, P.** (1992) *The oribatid mites genera of the world*. Vol. I. 263 pp. Hungarian Natural History Museum, Budapest.
- Smith, I. M., Lindquist, E. E. & Behan-Pelletier, V.** (1998) Mites (Acari): assessment of species diversity in the Montane Cordillera Ecozone. Available on: http://www.naturewatch.ca/eman/reports/publications/99_montane/mites/mites04.html.
- Subias, L. S.** (2004). Listado sistematico, sinonimico y biogeografico de los acaros oribatidos (Acariformes, Oribatida) del mundo (1758-2002). *Graellsia* 60 (numero extraordinario), 3-305.